

stížnosti, že obžalovanému scházelo takovéto vědomí, musí proto zůstat bez úspěchu. Zmateční stížnost namítá dále, že napadeného důvěrníka nelze počítati k domácím lidem ve smyslu § 83 tr. zák. Veřejné budovy požívají prý ochrany citovaného šu, avšak jen pro ty osoby, které se následkem svého povolání zdržují v takových, k veřejné službě určených místnostech a kterým z toho důvodu přísluší určité právo disposiční nad místnostmi, jimi používanými. Stížnost má tu na mysli rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni č. 4013. Než důvody, tam uvedené, jsou přizpůsobeny dotyčnému konkrétnímu případu a netvoří *praejudice* pro tento případ. Je zjištěno, že napadený důvěrník dostávil se do budovy politické správy na pozvání okresního hejtmána, by se tam účastnil jednání stran úpravy cen mléka. Při dotyčném jednání předsedal zástupce okresního hejtmána Dr. F. Nemůže býti nejmenší pochybnosti o tom, že důvěrník byl po dobu jednání pod ochranou okresního hejtmána, pokud se týče jeho zástupce, jakožto osob, jimž disposiční právo nad úředními místnostmi náleželo, a že tudíž čítati ho dlužno k domácím lidem po rozumu § 83 tr. zák. Při tom je nerozhodno, že pobyt ten byl pouze přechodní, poněvadž záleží jen na tom, že po dobu tu byl důvěrník L. pod ochranou domovního práva. Neprávem popírá dále stížnost, že není opodstatněnou známka násilí, vykonaného na domácích lidech. V tomto směru dlužno uvést, že vykonání násilí ve smyslu § 83 tr. zák. spočívá již v omezení volnosti vůle, svobodně se rozhodovati a jednati, v jakémkoli omezení osobní svobody, volnosti pohybu a že tudíž pojem násilí není obmezen toliko na násilné vztažení ruky. Posuzováno s tohoto hlediska naplňuje jednání obžalovaného, záležející dle zjištění rozsudku v tom, že stěžovatel uchopil L-a za ruku a držel ho tak pevně, že svědek Dr. F. musil vynaložiti velkou sílu, aby L-a od obžalovaného odtrhl, a že chtěl na L-ovi vynutiti slib, aby od zvýšení cen mléka bylo upuštěno, zřejmě pojem násilí. O obžalovaném, jenž dle zjištění rozsudku jednal ve srovnání s demonstranty, do budovy násilně vniknuvšími, dlužno ostatně míti za to, že jako spolupachatel ručí i za jednání ostatních společníků a tudíž za celkový výsledek, v důsledku toho též za ono zlé nakládání, jehož se na L-ovi dopustili ostatní demonstranti. Že obžalovaný vztáhl na L-a ruku až teprve na dvoře, kam byl tento za rvačky nízkým oknem zasedací síně vtáhnut, nemůže na trestnosti jeho činu ničeho měniti, poněvadž budova okresní politické správy s příslušenstvím, tedy i s dvorem, jest pod ochranou zákona a ježto, jak rozsudek zjišťuje, byly výjevy na dvoře se sběhnuvší jen pokračováním toho, co se událo v zasedací síni.

Čís. 704.

Skutkové podstatě »jiných pletich« (§ 11 čís. 4 lich. zák.) nelze podřaditi jednání, samo o sobě sice spočívající v nereelním obchodování, jež však lichevní zákon podřaduje jiným skutkovým podstatám.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1922, Kr II 304/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Olomouci ze dne 10. března 1921, jimž byl stěžovatel uznán

vinným přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., napadený rozsudek zrušil a odkázal věc příslušnému lichevnímu soudu při okresním soudě, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným přečinem pletich dle § 11 čís. 4 lichevního zákona, vycházejí z právního názoru, že obžalovaný, jenž znal maximální nákupní a prodejní ceny hovězího masa, jednal způsobem nereelním, když při nákupu hovězího dobytka vědomě platil vyšší ceny, než byly stanoveny nařízením vlády ze dne 25. června 1920, čís. 415 sb. z. a n., a když věděl, že následkem tohoto svého jednání nebude moci ani v drobném prodeji dodržovati ceny, uvedeným nařízením stanovené, jak se také skutečně stalo, takže prý jednání jeho jest považovati za způsobilé, stupňovati ceny hovězího masa. Zmateční stížnost obžalovaného, jež proti tomuto názoru nalézacího soudu brojí s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., nelze upříti oprávněnosti. Pojem »jiných pletich« nelze vykládati v tak širokém smyslu, jak to činí nalézací soud, aby totiž každý nereelní způsob obchodování byl označován jako pletichy. Všeobecný pojem »pletich, jež jsou způsobilé stupňovati cenu předmětu potřeby«, nelze vykládati bez obmezení tam, kde se sice jedná o nereelní způsob obchodování, kde se však zákon dotyčnou činností pachatelovou obírá ve zvláštních předpisech a kde ji označuje jako jiný, zvláštní trestný čin. Vyčerpává-li nereelní pachatelova činnost skutkovou povahu některého z těchto zvláštních trestných činů, jest ho uznati vinným tímto činem, a teprve v tom případě, když se žádné z těchto zvláštních ustanovení zákona o trestání válečné lichvy na nereelní jednání pachatelovo nehodí, jest soudu uvažovati o tom, zakládá-li toto jednání skutkovou povahu přečinu pletich dle § 11 čís. 4 lichevního zákona. V tomto případě mohly by z těchto zvláštních ustanovení lichevního zákona přijíti v úvahu § 9 a § 7, po případě § 6 lichevního zákona. Ustanovení § 9 nelze užiti, ježto předpokládá, že někdo při nákupu předmětů potřeby, jež hodlá zciziti, přeplácí prodávacem požadovanou cenu nebo, nepožaduje-li se určitá cena, úředně stanovenou cenu, není-li tu však takové ceny, až dosud obvyklou cenu. Není totiž v tomto směru zjištěno ani tvrzeno, že by byl obžalovaný cenu, za jalovici od B-a požadovanou, přeplatil, přeplacení úřední ceny pak jen podpůrně pro případ, že tu není ceny požadované, by mohlo přijíti v úvahu. Zbývají tedy trestné činy uvedené v § 7, po případě v § 6 zákona o lichvě. Nalézací soud ovšem nezjistil, zda byla cena, za kterou obžalovaný maso prodával, zřejmě přemrštěná: jisto jest však tolik, že jeho případný neoprávněný zisk nepřevyšuje 2000 K, a ježto také obžalovaný, jak jest patrné z trestního lístku, nebyl ještě pro předražování trestán, nemůže se jednati o přečin předražování dle § 7 odstavec třetí lichevního zákona, nýbrž nejvýše o přestupek dle § 7, odstavec první tohoto zákona. Nebyla-li ovšem cena obžalovaným za maso požadovaná zřejmě přemrštěná, bylo by lze jednání obžalovaného posuzovati jedniče s hlediska správního přestupku překročení nejvyšších cen dle § 6 zákona o lichvě. Nelze také přehlížeti, že byla by to nesrovnalost, kdyby na jedné straně obžalovaný, který dle zjištění nalézacího soudu vypočítal si prodejní cenu masa tak, aby vzhle-

dem k nákupní ceně neutrpěl škody, odsouzen byl pro přečin pletich, kdežto na druhé straně předražovatel, jenž žádá cenu zřejmě přemrštěnou, nebo má nepřiměřený zisk, a který tedy vyvíjí činnost mnohem škodlivější, bylo by se zodpovídati pouze z přestupku předražování, nepřesahoval-li by ovšem jeho neoprávněný zisk 2000 K. Bylo tudíž zmateční stížnosti obžalovaného vyhověti a napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti; ježto pak rozsudek neobsahuje zjištění, potřebných pro posouzení jednání obžalovaného s hlediska § 7, po případě § 6 lichevního zákona, a ježto se může jednat, jak shora doličeno, pouze o přestupky dle uvedených právě ustanovení, byla věc přikázána příslušnému nyní lichevnímu soudu při okresním soudě k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 705.

Pokud požívá obecní hajný ochrany § 68 tr. zák., háje lesní majetek panský.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1922, Kr I 259/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 29. ledna 1921, pokud jím byla uznána vinnou přestupkem § 312 tr. zák.

Důvody:

Pokud jde o odsouzení pro přestupek § 312 tr. zák., brojí stížnost proti jeho správnosti, protože hajný Josef H. ve své vlastnosti jako lesní hajný panství v L. není vzat pod přísahu a proto nebyl prý v tomto případě, kde šlo o zakročení v zájmu panského hájenství, byť i na půdě obecní, kde též hajný jako obecní lesní hajný jest přísežně zaslíben, způsobilým objektem zmíněného přestupku. Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. Neboť útok obžalované na hajného H-a stal se za příčinou odnětí pilky, jíž její bratr bezprostředně před tím v panském lese za účelem odnětí smrk rozřezával. Byť i zakročení hajného čelilo snad přímo k ochraně lesního majetku panského, přece to spadalo nepřímě i do oboru konání jeho služby jako přísežného obecního lesního hajného, když přistižen byl bratr stěžovatelky v obecním lese s nástrojem, jehož se užívá k dobývání lesních produktů (§ 55 lesn. zák.) jmenovaným hajným, jenž své hájemství, jsa opatřen odznakem, obcházal. Za takových okolností nelze hajnému ochraně § 68 tr. zák. odpírati jen proto, že útok na lesní majetek stal se na místě, kde by ochrany té nebyl požíval. Ježto pochybnosti ve stížnosti naznačené, zda hajný H. i jen jako obecní hajný vzat byl do přísahy, nemají opory ve spisech a, jsouce v přímém odporu se zjištěním rozsudku, ne mohou přijíti v úvahu pro posouzení jeho správnosti soudem zrušovacím, bylo zmateční stížnost zavrhnouti.

Čís. 706.

Pokud dlužno sčítati částky z jednotlivých krádeží.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1922, Kr I 328/21.)